

HAURREN HIZKUNTZA ERABILERA

Parkea bete euskara

Imanol Urbietaren *Behin betiko* abestiak dioen moduan, “etxean eta kalean, berdin-berdin jolasean” egin behar da euskaraz. Helburu horrekin batu dira azken asteotan etxeko txikienak, batzuk gurasoekin besteak bakarrik, Parketarrak egitasmoan. Zenbait jolasez gain, eskolaz kanpo, lagunartean, euskaraz egin dezaketela ikasi dute.

Testua eta argazkiak:

| IURE EIZAGIRRE |

30 BAT HAUR BATU DIRA Donostiako Loiolako Erribera auzoko Santiago plazan egindako Parketarrak egitasmoaren uda aurreko azken saiora. Ekimeneko musikak erakarrita enparantza alde batetik bestera zeharkatu duten hiru neskatok erakutsi dute asteroko saio horiek euskararekin lotzen dituztela: euren artean gaztelaniaz hizketan hurbildu ondoren, saiorako prestatutako alfonbretara heldu orduko euskarari heldu diote.

Inguruan dituzten guraso eta senitartekoez ere euskaraz gozatze-ko eremua topatu dute, baita bere garaian beraiek gaztelaniaz ikasitako jolasak euskaraz berrikasteko ere. Minutu gutxiren buruan hasi dira *Arrautzaren jolasarekin*. Guztiak eskuari begira jarri eta hatzak banan-banan pasaz abestu dute: “*Honek arrautza erosi, honek gatzeta bota, honek frijitu, honek pixkat dastatu, honek dena zurrupatu*”. Bien bitartean, semeari begira ari diren guraso batzuek beraiek ikasi moduan errepasatu dute kanta, gaztelaniaz.

Semeak, baina, gaztelaniazko bertsioaren entzutea soilik izango du, berak euskaraz ikasi baitu abestia. Hori da, hain zuzen ere, Parketarrak egitasmoaren helburua: haurrek ikustea euskara esparru guztietan erabil dezaketela eta ez dutela nahitaez gaztelaniara jo behar jolasteko, behar dituzten esamoldeak edo esaerak aurkitzeko. Parketarrak egitasmoaren aurtengo aurkezpenean Nerea Txapartegi Donostiako Udaleko Euskara ardu-

Haurrek bakarrik ez, gurasoek ere nahi dute jolastu. Helduek, bide batez, jolasak euskaraz ikasteko aukera paregabea dute.

radunak adierazi zuenez, “hizkuntzaren erabilera ludikoa lantzen da, euskaraz jolas egiten ondo pasako dute eta lagunarteko harremanak euskaraz eraikitzeke urrats garrantzitsuak izango da”.

Zabu Zibu eta Txirrintxon

Bizitzako lehen urteetan lagunekin dituzten harremanez harago, gurasoek eta senitartekoez duten garrantzia aintzat hartuta, egitasmoa kudeatzen duen Gipuzkoako Urtxintxa Eskolak bi programa gauzatzen ditu: Zabu Zibu eta Txirrintxon. Lehena 3 eta 6 urte bitarteko haurrei eta

euren familiei zuzendua dago eta bigarrena, 6 eta 9 urte arteko.

Azken adin tarte horretako 20 haur inguru Loiolako Erriberako Maria Zambrano plazan batu dira, euren kabuz, gurasorik gabe. Ohiko lagun taldea osatzen dute batzuek eta hori nabari da bai euren harremanean bai darabilten hizkuntzan ere, izan ere, batzuek gaztelaniaz egiten dute euren artean. Begiraleekin duten harremana eta egiten ari diren jolasa, ordea, euskaraz dira. Urtxintxaren jokoan elkarri eskuak txalotu bitartean begiraleak azken hilabeteetan egindako zein jolas

Donostiako Loiolako Erriberan elkartu ziren 6 eta 9 urte arteko haurrak.

gustatu zaien gehien galdetu die umeei: *Herensugeak, Inurriarena, Pata-ta tortilla...* Jolas askoren izenak agertu dira. Txirrintxon programan parte hartutako haurren gustuak alde batera utzita, nabarmena da etxeko txikienek euskaraz jolasten ikasi dutela.

Eta saioa amaitzeko gehien atsegin duten jolasetako bat egin dute. Marra baten atzealdean daudela irudikatuz, lerro batean jarri eta begiraleak hitz bat esatean horren arabera-ko keinua egin behar dute: “lurra!” esatean hasierako marrara egin behar dute jauzi, “ura!” esatean uretara salto egingo balute moduan aurrera egin beharko dute jauzi, “sua!” esatean atzera egin beharko dute ez erretzeko eta “txirrintxon!” esatean besoa jasota aurrera egin beharko dute salto. Jolasak aurrera egin ahala hitz gehiago sartu dituzte eta umeei txalo artean eta zapo gozoarekin eman diote amaiera oraingo Txirrintxon programari.

Zortzi auzotan

Loiolako Erribera auzora iazko urrian heldu zen Parketarrak egitasmoa, baina Martutene auzoan du jatorria. Gipuzkoako Urtxintxak aurrez beste herri batzuetan landu-

tako antzeko proiektua hobetu eta 2012an programa-pilotua garatu zuen auzo horretan. Izandako harrera eta arrakastaren ondorioz, egitasmoarekin jarraitzea erabaki zuen Donostiako Udaleko Euskara Zerbitzuak eta aurten zortzi auzotan ari da gauzatzen: Altza, Bidebidea, Intxaurren, Martutene, Loiolako Erribera, Amara Berri, Añorga

“Egitasmoaren helburua da ikustea haurrek euskara esparru guztietan erabil dezaketela eta jolasteko ez dutela nahitaez gaztelaniara jo behar”

eta Parte Zaharra. Euskara batzordeak sortu dira zortzi auzo horietan eta elkarlanean ari da egiten Donostiako Udala Parketarrak egitasmoa.

Ekimena ez da, baina, Gipuzkoako hiriburuan bakarrik antolatu eta hedatu, izan ere, hainbat herritara zabaldu da Parketarrak azken urteetan –kasu batzuetan, bere baitan batzen duen Zabitu programa

bakarrik—. Besteak beste Astigarraga, Orio, Zumarraga, Urretxu eta Durangaldeko hamar herritan gozatu dute umeei euskarazko jolasez.

Agur urria arte

Lau saioko hiru txandatan banatuta (martxoa, maiatza-ekaina eta urria), Donostian amaitu berri da maiatza-ekaineko ekinaldia. Txirrintxon programako saioan ikusitakoaren arabera, penaz bukatu dute batzuek, amaieran neska talde bat kezkatuta hurbildu baitzaio begiraleetako bati. Hurrengo ikasturtean 4. mailara pasako dira eta urrian, Parketarrak egitasmoa berriro martxan jartzen denean, ezingo dute parte hartu, adinez zaharragoak izango baitira. Begiraleak azaldu duenez, “egitasmoa jarraitzaile fidelak dira, beti etortzen dira”.

Aurrerantzean, beraz, Parketarrak ekimenean ikasitako euskarazko jolasak beraien artean egin beharko dituzte. Edo gurasoekin, Txirrintxon programatik etxera bidean Loiolako Erriberako Bartzelona hiribide luzea “sua!” oihukatuz eta pausoa aurrera eta atzera emanez aitarekin zeharkatu duen mutikoak bezala. ■

Babeslea: IVAP

<p>HERRI ARDURALARITZAREN EUSKAL ERAKUNDEA</p> <p>euskadi.net</p>	<p>Enplegu Publikoa</p> <p>Lan-eskaintzen hargidetzak Lan-poltsak (Eusko Jaurlaritza) Beste administrazioetako lan-eskaintzak Toki administrazioetako idazkaritza, koorduntza eta diruzaintza Hautanet</p>	<p>Prestakuntza</p> <p>Administrazio orokorra Toki Administrazioak Foru aldundiak Berariako ikuntza prestakuntza EYETU Prestakuntza jabearen homologazio prozedura</p>	<p>Euskara</p> <p>Euskara ikastaroak Hizuntza eskabizunak Erabilera Planaren prestakuntza Argitalpenak (euskara) IZO - Itzulizale Zerbiltza Ofiziala</p>
---	---	---	---